

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

28 aprilie 2015*

„Acțiune în anulare — Acorduri internaționale mixte — Decizie de autorizare a semnării și de aplicare provizorie a acestor acorduri — Decizie a Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului — Autonomia ordinii juridice a Uniunii — Participarea statelor membre la procedura și la decizia prevăzute la articolul 218 TFUE — Modalități de vot în cadrul Consiliului”

În cauza C-28/12,

având ca obiect o acțiune în anulare formulată în temeiul articolului 263 TFUE, introdusă la 17 ianuarie 2012,

Comisia Europeană, reprezentată de G. Valero Jordana și de K. Simonsson, precum și de S. Bartelt, în calitate de agenți,

reclamantă,

susținută de:

Parlamentul European, reprezentat de R. Passos și de A. Auersperger Matic, în calitate de agenți,

intervenient,

împotriva

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de M.-M. Joséphidès și de E. Karlsson, precum și de F. Naert și R. Szostak, în calitate de agenți,

pârât,

susținut de:

Republica Cehă, reprezentată de M. Smolek și de E. Ruffer, în calitate de agenți,

Regatul Danemarcei, reprezentat de U. Melgaard și de L. Volck Madsen, în calitate de agenți,

Republica Federală Germania, reprezentată de T. Henze, de N. Graf Vitzthum și de B. Beutler, în calitate de agenți,

Republica Elenă, reprezentată de A. Samoni-Rantou și de S. Chala, în calitate de agenți,

Republica Franceză, reprezentată de G. de Bergues, de F. Fize și de D. Colas, precum și de N. Rouam, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: engleza.

Republica Italiană, reprezentată de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de P. Gentili, avvocato dello Stato,

Regatul Țărilor de Jos, reprezentat de C. Wissels și de J. Langer, în calitate de agenți,

Republica Polonă, reprezentată de B. Majczyna și de M. Szpunar, în calitate de agenți,

Republica Portugheză, reprezentată de L. Inez Fernandes și de M.-L. Duarte, în calitate de agenți,

Republica Finlanda, reprezentată de J. Heliskoski, în calitate de agent,

Regatul Suediei, reprezentat de A. Falk, în calitate de agent,

Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, reprezentat de C. Murrell și de L. Christie, în calitate de agenți, asistați de R. Palmer, barrister,

interveniente,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnul K. Lenaerts, vicepreședinte, doamna R. Silva de Lapuerta, domnul L. Bay Larsen și doamna K. Jürimäe, președinți de cameră, domnii A. Rosas, E. Juhász, A. Borg Barthet, J. Malenovský (raportor), doamna C. Toader și domnii M. Safjan, D. Šváby și F. Biltgen, judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,

grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 11 noiembrie 2014,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 29 ianuarie 2015,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin cererea introductivă, Comisia Europeană solicită anularea Deciziei 2011/708/UE a Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre ale Uniunii Europene, reuniți în cadrul Consiliului, din 16 iunie 2011, privind semnarea în numele Uniunii și aplicarea provizorie a Acordului privind transportul aerian dintre Statele Unite ale Americii, ca primă parte, Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, ca a doua parte, Islanda, ca a treia parte, și Regatul Norvegiei, ca a patra parte, precum și privind semnarea în numele Uniunii și aplicarea provizorie a Acordului auxiliar dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, ca primă parte, Islanda, ca a doua parte, și Regatul Norvegiei, ca a treia parte, referitor la aplicarea Acordului privind transportul aerian dintre Statele Unite ale Americii, ca primă parte, Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, ca a doua parte, Islanda, ca a treia parte, și Regatul Norvegiei, ca a patra parte (JO L 283, p. 1, denumită în continuare „decizia atacată”).

Istoricul cauzei și procedura în fața Curții

- 2 La 25 și la 30 aprilie 2007, Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Statele Unite ale Americii, pe de altă parte, au semnat un acord privind transportul aerian (JO 2007, L 134, p. 4), care a fost modificat printr-un protocol semnat la Luxemburg la 24 iunie 2010 (JO 2010, L 223, p. 3).
- 3 Întrucât acest acord de transport aerian conferea țărilor terțe posibilitatea de a adera la el, Republica Islanda și Regatul Norvegiei au depus o cerere de aderare în cursul anului 2007. În vederea acestei aderări, cele două state au încheiat, astfel, cu părțile contractante ale respectivului acord, Acordul de transport aerian între Statele Unite ale Americii, ca primă parte, Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, ca a doua parte, Islanda, ca a treia parte, și Regatul Norvegiei, ca a patra parte (JO 2011, L 283, p. 3, denumit în continuare „Acordul de aderare”). Acesta extinde domeniul de aplicare al acordului de transport aerian inițial, *mutatis mutandis*, la fiecare dintre părțile contractante.
- 4 Comisia a negociat totodată Acordul auxiliar dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, ca primă parte, Islanda, ca a doua parte, și Regatul Norvegiei, ca a treia parte, referitor la aplicarea Acordului privind transportul aerian dintre Statele Unite ale Americii, ca primă parte, Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, ca a doua parte, Islanda, ca a treia parte, și Regatul Norvegiei, ca a patra parte (JO 2011, L 283, p. 16, denumit în continuare „Acordul auxiliar”). Acesta completează Acordul de aderare în măsura în care urmărește, în principal, să mențină caracterul bilateral al procedurilor de adoptare a măsurilor de aplicare a acordului de trafic aerian inițial, prevăzând că, în principiu, Comisia reprezintă Republica Islanda și Regatul Norvegiei în aceste proceduri.
- 5 La 2 mai 2011, Comisia a adoptat o propunere de decizie privind semnarea și aplicarea provizorie a Acordului de aderare și a Acordului auxiliar. Această propunere, întemeiată pe articolul 100 alineatul (2) TFUE coroborat cu articolul 218 alineatul (5) TFUE, prevedea că Consiliul Uniunii Europene era singurul competent să adopte această decizie.
- 6 Îndepărtându-se de propunerea Comisiei, Consiliul a adoptat decizia atacată sub forma unei decizii hibride, care emană atât de la Consiliu, cât și de la reprezentanții guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului.
- 7 Articolele 1-3 din decizia atacată prevăd:

„Articolul 1

Prin prezenta se autorizează, în numele Uniunii, semnarea [Acordului de aderare], precum și a [Acordului auxiliar], sub rezerva încheierii respectivelor acorduri.

Textele Acordului de aderare și al Acordului auxiliar se atașează prezentei decizii.

Articolul 2

Președintele Consiliului este autorizat să desemneze persoana sau persoanele împuternicite să semneze Acordul [de aderare] și Acordul auxiliar în numele Uniunii.

Articolul 3

Până la finalizarea procedurilor pentru încheierea respectivelor acorduri, Acordul de aderare și Acordul auxiliar se aplică cu titlu provizoriu de la data semnării de către Uniunea Europeană și, în măsura în care legislația națională aplicabilă permite acest lucru, de către statele membre ale acesteia și de către celelalte părți relevante.”

- 8 Acordul de aderare a fost semnat la Luxemburg și la Oslo la 16 și, respectiv, la 21 iunie 2011. Acordul auxiliar a fost semnat în aceleași localități și la aceleași date.
- 9 Prin Ordonanța președintelui Curții din 18 iunie 2012, au fost admise cererile de intervenție formulate de Republica Cehă, de Regatul Danemarcei, de Republica Federală Germania, de Republica Elenă, de Republica Franceză, de Republica Italiană, de Regatul Țărilor de Jos, de Republica Polonă, de Republica Portugheză, de Republica Finlanda, de Regatul Suediei și de Regatul Unit, pe de o parte, și de Parlamentul European, pe de altă parte, în susținerea concluziilor Consiliului și, respectiv, ale Comisiei.

Cu privire la admisibilitate

Argumentele părților

- 10 Consiliul invocă inadmisibilitatea acțiunii formulate de Comisie pentru trei motive. În primul rând, ar fi trebuit ca acțiunea să fie îndreptată împotriva statelor membre, iar nu împotriva Consiliului, deoarece Comisia ar contesta participarea statelor membre la procesul decizional care a condus la adoptarea deciziei atacate. Prin urmare, Comisia ar reproșa în realitate o neregularitate care nu este imputabilă Consiliului, ci statelor membre.
- 11 Ar rezulta de aici că acțiunea Comisiei ar fi inadmisibilă, în al doilea rând, pentru motivul că un act adoptat de reprezentanții statelor membre nu poate face obiectul controlului jurisdicțional al Curții în cadrul unei acțiuni în anulare.
- 12 În al treilea rând, Comisia nu ar avea un interes real de a exercita acțiunea, deoarece anularea pe care o solicită nu ar produce nicio consecință juridică. Consiliul susține că, întrucât Uniunea Europeană și statele membre ar trebui să acționeze în strânsă coordonare în domeniile care țin de competența lor partajată, anularea deciziei atacate nu ar conduce decât la o separare artificială a acesteia în două decizii distincte, care ar trebui, în orice caz, să fie adoptate simultan. În aceste condiții, acțiunea formulată de Comisie nu poate produce niciun avantaj nici Uniunii, nici Comisiei.
- 13 Comisia și Parlamentul consideră că acțiunea este admisibilă.

Aprecierea Curții

- 14 Potrivit unei jurisprudențe constante, acțiunea în anulare trebuie să fie deschisă în privința tuturor dispozițiilor adoptate de instituțiile Uniunii, indiferent de natura sau de forma acestora, cu condiția ca ele să urmărească să producă efecte juridice (a se vedea în acest sens Hotărârea Parlamentul/Consiliul și Comisia, C-181/91 și C-248/91, EU:C:1993:271, punctul 13, precum și Hotărârea Comisia/Consiliul, C-27/04, EU:C:2004:436, punctul 44).

- 15 În speță, dat fiind faptul că decizia atacată privește semnarea Acordului de aderare și a Acordului auxiliar în numele Uniunii, precum și aplicarea provizorie a acestor acorduri de către Uniune, pe de o parte, și de către statele membre, pe de altă parte, rezultă că Consiliul a participat la deciziile adoptate sub toate aceste aspecte (a se vedea prin analogie Hotărârea Comisia/Consiliul, C-114/12, EU:C:2014:2151, punctul 41).
- 16 În plus, este cert că decizia atacată produce efecte juridice.
- 17 În aceste condiții, decizia atacată trebuie să fie considerată un act al Consiliului care poate face obiectul unei acțiuni în anulare în temeiul articolului 263 TFUE, astfel încât primul și al doilea motiv de inadmisibilitate trebuie să fie respinse.
- 18 În ceea ce privește al treilea motiv de inadmisibilitate, reiese dintr-o jurisprudență constantă a Curții că admisibilitatea acțiunilor în anulare formulate de Comisie nu poate fi supusă condiției privind justificarea interesului acesteia de a exercita acțiunea (a se vedea Hotărârea Comisia/Consiliul, 45/86, EU:C:1987:163, punctul 3, și Hotărârea Comisia/Consiliul, C-370/07, EU:C:2009:590, punctul 16).
- 19 În consecință, întrucât și al treilea motiv de inadmisibilitate trebuie respins, acțiunea formulată de Comisie este admisibilă.

Cu privire la fond

Argumentele părților

Cu privire la primul motiv

- 20 Comisia, susținută de Parlament, arată că, prin adoptarea deciziei atacate, Consiliul a încălcat articolul 13 alineatul (2) TUE coroborat cu articolul 218 alineatele (2) și (5) TFUE.
- 21 Pe de o parte, din acest din urmă articol ar rezulta că numai Consiliul este desemnat ca fiind instituția abilitată să autorizeze semnarea unui acord internațional de către Uniune. Prin urmare, decizia atacată ar fi trebuit să fie adoptată numai de Consiliu, nu și de statele membre reunite în cadrul Consiliului. Acesta nu ar putea deroga, astfel, în mod unilateral de la procedura prevăzută la articolul 218 TFUE implicând statele membre în adoptarea deciziei respective.
- 22 În această privință, ar trebui să se distingă în mod clar domeniile de activitate a Uniunii de domeniile în care statele membre își păstrează capacitatea de a-și exercita competențele. Prin urmare, nu ar fi posibil să se opereze o fuziune între un act interguvernamental și un act al Uniunii, deoarece o astfel de fuziune ar denatura procedurile Uniunii prevăzute la articolul 218 TFUE, lipsindu-le de obiect.
- 23 Pe de altă parte, Consiliul ar fi încălcat articolul 13 alineatul (2) TUE coroborat cu articolul 218 alineatele (2) și (5) TFUE, pentru motivul că instituțiile Uniunii nu pot să renunțe la normele prevăzute de tratate și să recurgă la proceduri alternative. Această situație s-ar regăsi în speță, dat fiind faptul că procedura de adoptare a deciziei atacate s-ar fi derulat în condiții diferite de cele impuse de articolul 218 TFUE. Astfel, adoptarea unei decizii cu caracter mixt nu ar fi prevăzută la acest articol.
- 24 Potrivit Consiliului și guvernelor interveniente, decizia atacată este conformă atât cu articolul 13 alineatul (2) TUE, cât și cu articolul 218 alineatele (2) și (5) TFUE.

- 25 În primul rând, această decizie ar integra două acte distincte. Primul ar fi fost adoptat numai de Consiliu în temeiul articolului 218 TFUE. Prin acesta, Consiliul ar fi autorizat semnarea acordurilor în cauză în numele Uniunii și aplicarea lor provizorie de către Uniune. În ceea ce îi privește, reprezentanții statelor membre reuniți în cadrul Consiliului nu ar fi adoptat decât actul vizat la articolul 3 din decizia atacată. Prin acest act, statele membre ar fi autorizat aplicarea provizorie a respectivelor acorduri în domeniile care țin de competența lor.
- 26 Ar rezulta de aici că statele membre nu au participat la procedura de adoptare a actului al cărui autor este Consiliul în temeiul articolului 218 alineatele (2) și (5) TFUE.
- 27 În al doilea rând, tratatele nu ar conține dispoziții explicite care să stabilească modalitățile de negociere și de încheiere a acordurilor mixte. Consiliul și statele membre ar avea astfel libertatea de a stabili forma precisă a acestora. Or, împrejurarea că autorizarea semnării unui acord internațional este transmisă printr-o decizie unică sau prin două acte distincte nu ar afecta în niciun fel cerințele procedurii impuse la articolul 218 TFUE.
- 28 În al treilea rând, statelor membre și Uniunii le revine obligația de cooperare strânsă în materia acordurilor mixte și de adoptare a unei abordări comune, pentru a asigura o reprezentare unitară a Uniunii în relațiile internaționale. Adoptarea unei decizii cu caracter mixt ar fi expresia cooperării impuse în acest fel.

Cu privire la al doilea motiv

- 29 Comisia, susținută de Parlament, arată că decizia atacată este contrară normei prevăzute la articolul 218 alineatul (8) primul paragraf TFUE coroborat cu articolul 100 alineatul (2) TFUE, potrivit căreia Consiliul hotărăște cu majoritate calificată. Astfel, deoarece decizia atacată ar emana și de la reprezentanții guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului, ea ar fi fost adoptată cu unanimitate. Or, o astfel de adoptare unanimă ar goli de substanță însăși procedura de vot prevăzută la articolul 218 alineatul (8) TFUE.
- 30 Procedura de adoptare a deciziei atacate ar fi contrară și imperativului de securitate juridică, care impune ca orice act juridic să menționeze norma care i-a servit drept temei legal. Această indicare ar determina procedura de adoptare a actului respectiv și, prin urmare, modalitățile de vot în cadrul Consiliului. Or, temeiul juridic indicat în decizia atacată, și anume articolul 100 alineatul (2) TFUE coroborat cu articolul 218 alineatele (5) și (8) TFUE, nu ar permite să se determine care sunt regulile de vot aplicabile în cadrul Consiliului, din moment ce regula de vot prevăzută la aceste dispoziții, mai precis majoritatea calificată, ar fi fost înlocuită în realitate cu regula unanimității.
- 31 Consiliul, susținut de guvernele interveniente, consideră că a respectat regulile de vot enunțate în tratate. Astfel, faptul că niciun membru al Consiliului nu s-ar fi opus deciziei atacate nu poate însemna că votul cu majoritate calificată nu a fost respectat în speță, deoarece fiecare decizie adoptată cu unanimitate îndeplinește în mod necesar cerința unei majorități calificate.
- 32 În plus, în materia acordurilor internaționale, cumularea mai multor reguli de vot nu ar fi deloc neobișnuită. O astfel de practică ar reflecta necesitatea de a se ajunge la un consens între statele membre, acesta putând să fie exprimat printr-o decizie cu caracter mixt sau să rezulte din deciziile luate de fiecare stat membru în mod individual.

Cu privire la al treilea motiv

- 33 Comisia, susținută de Parlament, reproșează Consiliului că a încălcat obiectivele tratatelor și principiul cooperării loiale enunțat la articolul 13 alineatul (2) TUE.

- 34 Prin faptul că a permis statelor membre să intervină în competențele Uniunii, Consiliul ar fi menținut, pe de o parte, confuzia în ceea ce privește personalitatea Uniunii în relațiile internaționale și îndrituirea de care dispune de a adopta singură o decizie în acest domeniu. Pe de altă parte, Consiliul nu ar fi respectat obligația de cooperare loială între instituții, în virtutea căreia ar fi trebuit să își exercite competențele astfel încât să nu fragilizeze cadrul instituțional al Uniunii, permițând statelor membre să intervină în derularea unui proceduri care privește exclusiv Consiliul.
- 35 Consiliul, susținut de guvernele interveniente, arată că nu se află la originea niciunei confuzii în rândul statelor terțe în ceea ce privește personalitatea Uniunii. Dimpotrivă, în ceea ce privește acordurile mixte, o astfel de confuzie ar fi provocată de împrejurarea că Consiliul adoptă o decizie privind aceste acorduri fără a include în ea și decizia corespunzătoare a statelor membre.
- 36 Decizia atacată ar fi de altfel nu numai conformă cu obiectivul unității în reprezentarea internațională a Uniunii, ci l-ar garanta, l-ar promova și l-ar consolida pe acesta, reflectând poziția comună a Uniunii și a statelor membre ale acesteia. Adoptarea unei astfel de decizii ar fi tocmai expresia obligației de strânsă cooperare impuse de tratate.
- 37 Cu siguranță, actul Uniunii în vederea adoptării unui acord mixt și actul corespunzător al statelor membre ar putea să fie adoptate în conformitate cu două proceduri diferite. Cu toate acestea, desfășurarea unor proceduri paralele ar prezenta riscul unor divergențe între statele membre și ar putea conduce la întârzieri, astfel încât nu ar permite asigurarea unei cooperări strânse suficiente între Uniune și statele membre.

Aprecierea Curții

- 38 Prin intermediul primului și al celui de al doilea motiv, Comisia susține că decizia atacată nu este conformă cu articolul 13 alineatul (2) TUE coroborat cu articolul 218 alineatele (2), (5) și (8) TFUE, pentru motivul că nu a fost adoptată numai de Consiliu și în aplicarea procedurii și a modalităților de vot prevăzute la articolul 218 TFUE.
- 39 Trebuie amintit că, spre deosebire de tratatele internaționale obișnuite, tratatele fondatoare ale Uniunii au instituit o nouă ordine juridică, dotată cu instituții proprii, în favoarea căreia statele membre și-au limitat drepturile suverane în domenii din ce în ce mai extinse și ale cărei subiecte sunt nu numai aceste state, ci și resortisanții acestora (a se vedea în special Avizul 1/09, EU:C:2011:123, punctul 65, și Avizul 2/13, EU:C:2014:2454, punctul 157).
- 40 În plus, statele membre, datorită apartenenței lor la Uniune, au acceptat ca relațiile dintre ele, în ceea ce privește materiile care fac obiectul transferului de competențe ale statelor membre în favoarea Uniunii, să fie reglementate de dreptul Uniunii, cu excluderea, dacă acesta o impune, a oricărui alt drept (Avizul 2/13, EU:C:2014:2454, punctul 193).
- 41 Potrivit articolului 13 alineatul (2) TUE, fiecare instituție trebuie să acționeze în limitele atribuțiilor care îi sunt conferite prin tratate, în conformitate cu procedurile, condițiile și scopurile prevăzute de acestea.
- 42 Trebuie amintit, în această privință, că normele referitoare la formarea voinței instituțiilor Uniunii sunt stabilite de tratate și nu sunt nici la discreția statelor membre, nici a instituțiilor înseși (Hotărârea Regatul Unit/Consiliul, 68/86, EU:C:1988:85, punctul 38, și Hotărârea Parlamentul/Consiliul, C-133/06, EU:C:2008:257, punctul 54).

- 43 În ceea ce privește prezenta cauză, articolul 218 alineatul (1) TFUE impune ca acordurile dintre Uniune și țări terțe sau organizații internaționale să fie negociate și încheiate în conformitate cu procedura prevăzută la alineatele (2)-(11) ale acestui articol, cu precizarea că statele membre, în calitate de subiecte de drept al Uniunii, sunt ținute de ansamblul dispozițiilor articolului amintit.
- 44 În plus, potrivit articolului 218 alineatul (5) TFUE, Consiliul adoptă decizia care autorizează semnarea unor astfel de acorduri și, după caz, aplicarea lor provizorie de către Uniune. Pentru adoptarea unei astfel de decizii, statelor membre nu le este recunoscută nicio competență.
- 45 Pe de altă parte, reiese de la articolul 218 alineatul (8) TFUE că, în privința unei decizii precum cea menționată la punctul anterior, Consiliul hotărăște cu majoritate calificată.
- 46 În prezenta cauză, este cert că Acordul de aderare și Acordul auxiliar constituie acorduri mixte.
- 47 Părțile contractante ale unui acord mixt încheiat cu țări terțe sunt, pe de o parte, Uniunea și, pe de altă parte, statele membre. În cursul negocierii și al încheierii unui astfel de acord, fiecare dintre aceste părți trebuie să acționeze în cadrul competențelor de care dispune și cu respectarea competențelor oricărei alte părți contractante.
- 48 Astfel cum rezultă din formularea deciziei atacate, aceasta autorizează semnarea acordurilor în cauză în numele Uniunii și prevede aplicarea lor provizorie.
- 49 În primul rând, trebuie să se constate că, în realitate, această decizie operează o fuziune între două acte distincte, și anume, pe de o parte, un act privind semnarea acordurilor în cauză în numele Uniunii și aplicarea lor provizorie de către aceasta din urmă și, pe de altă parte, un act privind aplicarea provizorie a acestor acorduri de către statele membre, fără să se poată distinge care act reflectă voința Consiliului și care exprimă voința statelor membre.
- 50 În consecință, statele membre au participat la adoptarea actului privind semnarea acordurilor în cauză în numele Uniunii și aplicarea lor provizorie de către aceasta din urmă, în condițiile în care, potrivit articolului 218 alineatul (5) TFUE, un astfel de act trebuie să fie adoptat numai de către Consiliu. În plus, în calitate de instituție a Uniunii, Consiliul a fost implicat în adoptarea actului privind aplicarea provizorie a acestor acorduri de către statele membre, în condițiile în care un astfel de act intră, mai întâi, sub incidența dreptului intern al fiecăruia dintre aceste state și, apoi, sub incidența dreptului internațional.
- 51 În al doilea rând, decizia atacată a fost adoptată în cadrul unei proceduri care cuprindea, fără distincție, elemente care țin de procesul decizional propriu al Consiliului și elemente de natură interguvernamentală.
- 52 Astfel cum a afirmat Consiliul în ședință, decizia atacată a fost adoptată prin intermediul unei proceduri unice aplicate celor două acte menționate la punctul 49 din prezenta hotărâre. Or, actul privind aplicarea provizorie a acordurilor în cauză de către statele membre implică un consens al reprezentanților acestor state și, prin urmare, acordul lor unanim, în condițiile în care, potrivit articolului 218 alineatul (8) TFUE, Consiliul trebuie să hotărască, în numele Uniunii, cu majoritate calificată. Cele două acte distincte, grupate în decizia atacată, nu pot să fie, așadar, adoptate în mod valabil în cadrul unei proceduri unice (a se vedea prin analogie Hotărârea Comisia/Consiliul, C-338/01, EU:C:2004:253).
- 53 În aceste condiții, decizia atacată nu este conformă cu articolul 218 alineatele (2), (5) și (8) TFUE și, prin urmare, cu articolul 13 alineatul (2) TUE.

- 54 În ceea ce privește argumentul Consiliului potrivit căruia decizia atacată răspunde obligației de cooperare care este impusă Uniunii și statelor membre în domeniul acordurilor mixte, Curtea a recunoscut, desigur, că, atunci când se constată că materia unui acord intră, în parte, în competența Uniunii și, în parte, în competența statelor membre, trebuie să se asigure o strânsă cooperare între acestea din urmă și instituțiile Uniunii, atât în procesul de negociere și de încheiere a angajamentelor asumate, cât și cu ocazia executării acestora (Avizul 1/94, EU:C:1994:384, punctul 108, și Hotărârea Comisia/Suedia, C-246/07, EU:C:2010:203, punctul 73).
- 55 Cu toate acestea, acest principiu nu poate justifica sustragerea Consiliului de la respectarea normelor de procedură și a modalităților de vot prevăzute la articolul 218 TFUE.
- 56 În consecință, trebuie să se constate că primul și al doilea motiv sunt întemeiate.
- 57 Astfel, se impune anularea deciziei atacate, fără a fi necesară examinarea celui de al treilea motiv invocat de Comisie în susținerea acțiunii formulate.

Cu privire la cererea de menținere în timp a efectelor deciziei atacate

- 58 Consiliul și Comisia, susținute de Parlament și de guvernele ceh, german, francez, portughez și finlandez, solicită Curții să mențină, în cazul în care ar anula decizia atacată, efectele acesteia din urmă până la adoptarea unei noi decizii.
- 59 Potrivit articolului 264 al doilea paragraf TFUE, Curtea poate să indice, în cazul în care consideră că este necesar, care sunt efectele unui act anulat care trebuie considerate ca fiind irevocabile.
- 60 În această privință, reiese din jurisprudența Curții că efectele unui act atacat pot fi menținute pentru motive de securitate juridică, printre altele în cazul în care efectele imediate ale anulării acestui act ar avea consecințe negative grave, iar legalitatea unui astfel de act este contestată nu din cauza scopului sau a obiectului său, ci din motive privind necompetența autorului acestuia sau încălcarea unor norme fundamentale de procedură (a se vedea Hotărârea Parlamentul și Comisia/Consiliul, C-103/12 și C-165/12, EU:C:2014:2400, punctul 90, precum și jurisprudența citată).
- 61 În speță, trebuie să se arate în principal că decizia atacată a făcut posibilă aplicarea provizorie a Acordului de aderare și a Acordului auxiliar de către Uniune. Anularea cu efect imediat a unei astfel de decizii ar putea avea consecințe grave asupra relațiilor Uniunii cu statele terțe vizate, precum și asupra operatorilor economici care își exercită activitatea pe piața transportului aerian și care au beneficiat de aplicarea provizorie a acordurilor respective.
- 62 În aceste condiții, există motive importante de securitate juridică care justifică admiterea de către Curte a cererii de menținere a efectelor deciziei atacate, a cărei finalitate sau conținut nu sunt contestate.
- 63 Se impune, în consecință, menținerea efectelor deciziei atacate până la intrarea în vigoare, într-un termen rezonabil de la data pronunțării prezentei hotărâri, a unei noi decizii, care urmează să fie adoptată de Consiliu în temeiul articolului 218 alineatele (5) și (8) TFUE.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 64 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată, iar acesta din urmă a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată.

⁶⁵ Conform articolului 140 alineatul (1) din același regulament, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Republica Franceză, Republica Italiană, Regatul Țărilor de Jos, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit și Parlamentul, interveniente în prezentul litigiu, suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

- 1) **Anulează Decizia 2011/708/UE a Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre ale Uniunii Europene, reușiți în cadrul Consiliului, din 16 iunie 2011, privind semnarea în numele Uniunii și aplicarea provizorie a Acordului privind transportul aerian dintre Statele Unite ale Americii, ca primă parte, Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, ca a doua parte, Islanda, ca a treia parte, și Regatul Norvegiei, ca a patra parte, precum și privind semnarea în numele Uniunii și aplicarea provizorie a Acordului auxiliar dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, ca primă parte, Islanda, ca a doua parte, și Regatul Norvegiei, ca a treia parte, referitor la aplicarea Acordului privind transportul aerian dintre Statele Unite ale Americii, ca primă parte, Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, ca a doua parte, Islanda, ca a treia parte, și Regatul Norvegiei, ca a patra parte.**
- 2) **Menține efectele Deciziei 2011/708 până la intrarea în vigoare, într-un termen rezonabil de la pronunțarea prezentei hotărâri, a unei noi decizii, care urmează să fie adoptată de Consiliul Uniunii Europene în temeiul articolului 218 alineatele (5) și (8) TFUE.**
- 3) **Obligă Consiliul Uniunii Europene la plata cheltuielilor de judecată.**
- 4) **Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Republica Franceză, Republica Italiană, Regatul Țărilor de Jos, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, precum și Parlamentul European suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Semnături